

vred 13. K. Naroči se v Giritovi tiskarni v Mariboru. 2. Veneosvetih pesmi. To je najlepša slovenska abrika, ki obsega 1000 pobožnih pesmi, stane lepo vezana z rdečo obrito s poštnino vred 30 K. Naroči se v Giritovi tiskarni v Mariboru.

Gospodarstvo.

Kake vihtijo davčni korobač.

Bajtar Marko v mariborski okoliščini je kupil l. 1920 malo, zanemarljivo vinčarijo za 35.000 K, ki ima prerediti več družino, se je pri nakupu moral še oceli precej zadolžiti. Posestvica (okoli 6 oralov) je malo rodovitna, poslopa zanemarljiva. Vendar je mož upati, da se bo s pridnim delom izkopal naprej. A kaj se zgodi? Nevarjenost od urada za predpis deželnih davkov v Ljubljani je dobil ubog Marko preteklo nedeljo plačilni nalog za — čuje in strmi — 44.600 kron davka na vrednostni prirastek! Davčna oblast je namreč modro izračunala, da je 6 oralov velika, zanemarljiva vinčarija vredna ne 35.000, ampak celo okoli 150.000 K! To so modrih ljudi! To je pravo oderuštvo na slovenskem ljudstvu! Slava vam, liberalni uradniki, da tako „demokratsko“ davite ubogo slovensko ljudstvo! Kje hoče revež Marko, ki je še precej zadolžen, vzeti sedaj iz borgega posestvica nad 44.000 K! To se pravi, pogladi skrbne in pridne ljudi s culice preko domačega praga. Ali hočete namenu ljudstvu s tem utrditi ljubezen do „drage“ domovine? Sicer pa je na slovensko ob volitvah samo hotelo, da se ga tako brez usmiljenja tepe z davčnim korobačem. Volilo je liberalno samostojno in socialdemokratsko stranko, katere imajo prozoren namen, z velikimi davki gojiti nezadovoljnost med kmetstvom ljudstvom. Svojo staro in preizkušeno zaščitnico kmetstvo zvezo je detoma zapustilo in tako samo razkrivilo, da se z nami tako postopa. S takimi plačili sedaj liberalci in samostojni plačujejo volilec njih glasov!

Vinogradništvo.

g BRATISLAVA ALI DUNAJ. Čehoslovaška država hoče Bratislavo spremeniti v centralo svojega vinskega uvoza iz Ogrske, ker je dosedaj navezana na uvoz ogrskega vina. Dunajski veleviski trg pa hoče obdržati v roki in hoče kot staro vinsko trgovsko središče ugotoviti svojo veljavo. Ta boj je zanimiv. Mi Jugoslovani smo bili dosedaj, kakor Čehoslovaki, navezani na dunajski in bušimpeštanski vinski trg, treba pa bo, da se osvobodimo starih namsov, vražnih spon istotako, kakor skušajo to Čehoslovaki. Zato nastane vprašanje: Katero mesto bi bilo za nas Jugoslovane ali v ožjem ozirju za nas Slovence najbolj pripravno za centralo (središče) našega vinskega izvoza?

g V BOLCANU na Tirolskem, to je mesto je mnogim našim vojakom znano iz za tirolske fronte, bo od 19. do 26. aprila t. l. velika gospodarska razstava s sledečimi oddelki: vinogradništvo in kletarstvo, poljedelstvo in živinoreja, travništvo in gozdarstvo, reja perutnine, čebel in kuncev, mlekarstvo, pridelovanje semenja itl. Take razstave imajo namen podučiti ljudstvo, mu predložiti najnovejša stroja in uspehe v posameznih panogah gospodarstva ter pokazati inozemstvu kaj premora lastna država, oziroma dolžni okoliščine, s tem se vabijo kupci v deželo.

g NASI CARINSKI TARIFI. — Pod tem naslovom piše g. Janko Jovan v „Slovencu“ Stev. 39 glede vina sledeče: „Z ozirom na zaščito domačega vinogradništva, ki producira velike nade našo potrebo, je carina tujih vin predlagana pri uvozu v sodih s 150 dinarji, drugače 200 dinarji, kar znači upoštevajoč prometni davek 24 do 32 K od litra. Ta predlog bodo gotovo pozdravili vsi in nam da zlasti zagotovilo, da bo vlada umela čuvati naše interese pri bodočih pogajanjih z Italijo.“ Gotovo je energičen nastop naše stranke precej pripomogel k temu naziranjju sedajne vlade. Liberalci in samostojni so komaj omenjali nevarnost, ki bi pretila našim vinogradnikom z uvozom italijanskega vina.

g VINSKE CENE. V Avstriji se cene vina stalno dvigajo. Zadnji ostanek leta 1917 se plačujejo od 100 do 120 K, letnik 18 in 19 stane do 60 K, letnik 20 pa od 70 K naprej. Popraševanje za vinom je oživelo. Za 1 kg more galice se plačuje od 72 do 75 K. Na Ogrskem se prodajajo le slabše vrste po 30 do 36 K, boljše sorte pa stanejo 45—55 K, pa so težko dobiti, ker držijo posestniki rajši blago nego denar. V Italiji in na Francoskem so cene neizpremenjene. O kakem padanju vinskih cen na svetovnih trgih ni govora, čeravno poskušajo razni spekulant vloviti tučnjam kakkega kalina. Tudi v Jugoslaviji so vinske cene neizpremenjene in stalne. V Banatu stane liter od 12 K, v Dalmaciji od 18 K na Kranjskem od 20 K in na Štajerskem od 22 K naprej. Letnik 1920 se no še iskal.

g ZA OBRAMBO sadonosnikov in vinogradov, Zoper razne glivične bolezni, ki napadajo trs in sadno drevje, uporabljajo z uspehom takozvani „Dendrin“, neko tekočino, ki smrdi približno tako kakor karbol. V Južni Tirolski škropijo sadno drevje z 10% raztopino „Dendrina“ in so uspehi zelo zadovoljni. Sadonosniki in vinogradi so zdravi in jim niso škodovali glivične bolezni in gosenice. Za škropljenje sadonosnikov je priporočati sledeča raztopina. Spomladi, še predno je drevje pogladi listje, naj se škropi z 10% tekočino, (pomešano z vodo) v poletju pa z 3% raztopino, kateri je dobro primešati 2% raztopljenega apna. Zadnje naj se prilije modri galici. Ugledni slovenski strokovnjak zatrjuje, da učinkuje „Dendrin“, primešan modri galici, tudi proti oidiu; v to svrhu se pridene 1% raztopini modre galice še 3% „Dendrina“. Uspeh je bil baže sijajen. Za posladansko škropljenje je priporočljiva 10% raztopina omenjenega „Dendrina“, in to za trte kakor tudi za sadno drevje, za poletno škropljenje naj se pa uporablja 1% raztopina modre galice, kateri jo primešati 3% „Dendrina“. „Dendrin“ se dobi pri trvdki Gulda v Mariboru, (Meljska cesta) kakor tudi pri Gospodarski zadrugi v Vetrinjski ulici in stane kilogram 16—18 kron. Posodo morajo tisti, ki naročijo manjšo množino, prinesiti seboj. Našim vinogradnikom in sadjarjem svetujemo, da se zanimajo za prepotrebno škropljenje, ki bo gotovo prineslo zaželjeno uspehe.

Tržna poročila in cene.

g MARIBORSKO tržno poročilo. Maribor, dne 19. februarja 1921. Prihajalo se je 33 voz mesa in slanine. Zaklanih svinj se je pripeljalo 90 konadov; krompirja 45 voz. Cene: Jabolka 10 do 12 K, hruške 11 do 12 K, kilogram; mleko 5 do 6 K liter; surovo maslo 60 do 64 K, mast 52 do 53 kron, kilogram. Jajca, komad 2 kronih sene (kisl) 60 K za 100 kilogr.; seno (sladko) 170 do 180 K za 100 kilogr. Slama, pšenična 90 K, slama, ovsena 100 K za 100 kilogramov.

g TRŽNO POROČILO IZ CELJA. V soboto 19. januarja 1921. Kmetje so spravili veliko množino živin na trg. Promet pa ni bil zelo živahen. Mešani so le malo kupili. Posebno mnogo je bilo na trgu raznih semen. Cene pri mesu so malo poskočile. Cene živinam so sledeče: Mes in speh 1 kg: Govedina od 26 do 28 K; teletina od 22 do 26 K; svinjina, sveža od 36 do 40 K; svinjina, prekaj, od 52 do 54 K; brzolja 32 K; speh, sveži od 52 do 56 K. Perutnina 1 komad: Kokoši od 20 do 50 K; patelinj od 40 do 60 K; jajca (cela) 2 K. Semena: Petersilovo seme, žlica 1 K; lančno seme, žlica 2 K; solatno seme, žlica 2 K; korenjevo seme, 1 litra 8 K; pesno seme, 1 litra 10 K. Druga živila: Spinača, krožnik 2 K; Motovilec, krožnik 2 K; hren, 2 kom. 1 K; radeče korenje, 2 kom 1 K; navadno korenje, 2 do 3 kom. 1 K; radeča pesa, 2 do 3 kom. 1 K; repa, ribana, krožnik 1 K; repa, cela, 2 kom. 1 K; zelje, krožnik 1 K; fižol, 1 liter 5 do 6 K; krompir, 1 kg 2 do 2.60 K; čebul, 1 kg 5 K. Žito 1 liter: Pšenica 6 K; ječmen 4 K; koruza 4 K; proso 5 K; oves 2 K. Moka 1 liter: Koruza 7 K; bela št. 0 17 K. Suho sadje 1 liter: Slive 10 K; hruške 3 K; suhe gobe, krožnik 4 K. Mleko in mlečni izdelki: Mleko liter 5—6 K; maslo (stručka) 4 K; smetana (salica) 8 K.

g MARIBORSKO SEJMSKO POROČILO. Dne 22. t. m. se je prignalo na živinski sejm v Mariboru 13 konj, 9 bikov, 194 volov, 249 krav in 13 telet. Od septembra mesca l. 1920 ni bil nobeden sejm tako obiskan, kakor zadnji. Lepo vreme je privedlo veliko živine in tudi veliko kupcev, kupčija je bila prav živahna, cene so se gibale in sicer: (1 kg žive teže) debeli voli 16 do 17.50 K, srednji voli 12 do 15 K, suhi voli 11 do 12, voli za pitanje 13 do 14.50, bikji 10 do 12, debele krave 13.50 do 17, poldebele krave 12 do 13, suhe krave 7 do 10, molzne krave 10 do 13, breje krave 11 do 13, mlada živina 13 do 14, teleta 16 do 16.50. — Prisilec se je pojasnila 32. naredba deželne vlade za Slovenijo, da se bo pri vsaki odprodaji goveje živine ter konj dobiral 1% davek na poslovni promet.

g SVINJSKI SEJM v Mariboru. Dne 18. t. m. se je prignalo na mariborski svinjski sejm 84 ščetinarjev. Cene so se gibale med 24—30 K za 1 kg žive teže. Zunanji kupci ni bilo, pač pa so iz bližnje okolice precej kupili.

g CENE ŽIVIL NA DUNAJU. Na Dunaju se plačevali od 30. januarja do 5. februarja 1921 za kilogram sledeče cene: svinjsko maslo 250—292 K, speh 260—280 K, surovo maslo 300—320 K, mleko 10 K, sir 70—80 K, jajca 12—17 K, zelje 5.80—6.80 K, krompir 7.20 K, suhe gobe 420—450 K, med 200—210 K fižol 34—40 K, grah 36—40 K, riž 68—70 K, leča 70—80 K, kava, žgana 460—490 K, orehi 82—90 kron.

g CENE NA RAZNIH TRGIIH. — Sombor: Pšenica 970—980 K, koruza 360—370 K, oves 310—320 K, moka (0) 15 K, moka za kuho 14 K, moka za kruh 13 K; koruza gre večidel na Češko. — Vukovar: Pšenice je malo na trgu ter jo plačujejo po 1000—1010 K, koruza 370—380 K, oves 330—340 K. Koruza prodajajo Nemeem in Avstrijcem ter Čehom. — Bačka: Pšenica 960—980 K, ječmen 520—530 oves 300—310 K, riž 800 K, stara koruza 360—380 K, nova 370—385 K. — Zagreb: Moka (0) 16.50 K, moka 15.50 K, za kruh 14.50 K, jabolka 6—8 K po kg, krompir 2 K po kg, fižol 7—8 K, čebula 4—5 K, vino (novo) 11—16 K, staro 20—25 K. — Vojvodina: novo vino 10—14 K, staro 18—21 K. — Srem: novo vino 10—14, staro 18—23 K, voli 15—18 K 1 kg žive teže, bikji 10—15 K, teleta 16—20, prešči debeli 26—30 K, maslo 46—50 K, slanina 42—46 K, surove kože 30 K.

g CENA ZA SENO v Mariboru. V soboto, dne 19. februarja, so pripeljali kmetje na mariborski trg 18 voz sena. Sladko seno so prodajali po 160 do 170 K, kislo pa po 140 do 160 K 100 kg.

g VSAKI GOSPODAR si ob koncu leta naredi račun o svojih dohodkih in izdatkih. Cesar ne pridela doma: sol, sladkor, vžigalice, obleko itd. — to mora kupiti, Cesar pa pridela več, kakor porabi doma: žita, sadja, vina, živine itd. — to pa proda. Če več proda kakor kupi, gre gospodarstvo naprej, sicer pa bo zlezel v dolgove. Tako je tudi pri vsaki državi, kajti ni je države na svetu, ki bi vsega pridelala doma, česar rabi narod. Na drugi strani pa zopet prodaja česar ima v izobilju. Tako nastane uvoz in izvoz države. V Jugoslaviji je leta 1920 prekašal uvoz naš izvoz za približno dve milijardi. Treba bo torej, da začnejo naši državljani resno misliti na to, da kolikor mogoče štediti z blagom, ki se mora uvažati, in da pridelajo kolikor mogoče blaga za izvoz. Ne dajmo denarja za nepotrebne stvari in glejmo, da si pridelamo platno, vrvi itd. doma. Pred petdesetimi leti je kmetijska hiša imela majhne izdatke za perilo in obleko; vrle ženske in dekleta so vsi zimo sukale urne kolovrate in naša Slovenija si je prthranila na milijone. Ako se zopet povrnejo ti časi, se bo naš uvoz zmanjšal za eno milijardo in večina tega denarja bo ostala v naših žepih.

g OSEBNA DOHODNINA se tiče vseh ki pridelujejo. Zato je potrebno, da si vsi kmetovalci natančno zapisujejo svoje izdatke in dohodke, ker jo samo na podlagi teh zapisov mogoče ugotoviti čist donos posestva. Naša stranka bo gledala, da bodo v vsakem okraju zanesljivi ljudje, ki

bodo šli kmetovalcem na roko glede napovedi osebne dohodnine. Proti davkom se nikdo ne brani, ker morajo biti, samo pravično se naj razdelijo.

g TROSARINEPROSTA žganje-kuha za domačo potrebo. Finančno okrajno ravnanje v Mariboru nam poroča: Clen 116, točka 6 trošarskega pravilnika določa, da „kdor hoče prodati gotov del žganja, ki ga je trošarine prosto skuhal za domačo potrebo, ga sme prodati samo, če to prej prijavi pristojnemu oddelku finančne kontrole in če pri pristojnem davčnem uradu plača trošarino za ono količino žganja, ki jo hoče prodati“. Događajo se slučajji, da oni, ki trošarine prosto kuhajo žganje za domačo potrebo, si izposojujejo žgalne priprave in za to izposojenje plačajo posestniku žgalnih priprav ne v denarju, ampak v žganjem, katerega so trošarine prosto za domačo potrebo skuhal. Ker se tako dajanje žganja mora smatrati za prodajo, se ima v vseh takih slučajjih postopati po gori navedeni naredbi trošarskega pravilnika. Ako pa bi oni, ki na tak način kuhajo žganje, nebi plačali trošarine za ono količino žganja, katero morejo po pogodbi dati za uporabo izposojene žgalne priprave posestniku, se bodo proti tistim postopalo po odredbi člena 116, točka 7, trošarskega pravilnika, ki določa, da se taki slučajji kaznujejo s štirikratno do osemkratno trošarino, ki pripada na žganje, prodano zoper te predpise.

g ČEBELARSKI PODRUŽNIČAM Spodnje Štajerske! Poverjenstvo za kmetijstvo je že v teku preteklega leta vpsalo vsem čebelarskim podružnicam potrebne tiskovine z naročilom, da popišejo vse čebelarje in število čebeljih ljudstev, poslednje po sorti panjev. Mnogo podružnic temu pozivu še dosedaj ni ugodilo, zato se tem potom še enkrat opozarja, da za ostale podružnice izvršijo v najkrajši dobi popisovanje po zahtevi vpsanih tiskovin. Ako so se kateri podružnični tiskovine izgubile, ali jih ni dobila, naj jih zahteva od čebelarskega oddelka poverjenstva za kmetijstvo v Ljubljani.

g HMELJ. Na hmeljskem trgu v Zalcu so začele cene za hmelj narasčati, kajti za 50 kilogramov hmelja se je plačevalo po 2200—2500 čehoslovških kron, torej so cene poskočile od 200 do 300 kron. Tudi tujega hmelja se je precej poprodalo in sicer za ceno 1800 do 1900 kron za 50 kilogramov.

g VREDNOST DENARJA. Ameriški dolar stane 146 do 147 kron, za 100 avstrijskih kron 22 do 23 naših kron, za 100 nemških mark plačajo 238 do 241 jugoslovanskih kron, za francoski frank moraš plačati naših 10 K in 50 do 60 vinarjev za 100 naših lir plačajo 530 do 535 jugoslovanskih kron.

Dopisi.

ORMOZ. Zenski protestni shod, proti ropu ženske volilne pravice za volitve v občinske odbore se vrši v nedeljo dne 27. t. m. po večernih v prostorih Kletarske gostilne v Ormožu. Zenske in dekleta iz Ormoža in ormoške žare udeležite se shoda polnoštevno. Bog živi!

CRNA GORA pri Ptuj. Dne 17. februarja smo pokopali Lovrenea Sirec, dolgoletnega občinskega odbornika in bivšega načelnika krajnega šolskega sveta. Pred par tedni je komaj izročil posestvo svojemu sinu. Velikosteren spreved je vodil v spremstvu šesterih duhovnikov njegov sin g. Janko Sirec, župnik v Stopreah. Naj uživa vrli krščanski mož pri Bogu svoje plačilo.

REČICA ob Savinji. V nedeljo 20. t. m. se je vršil pri nas občni zbor izobraževalnega društva, na katerem se je izvolil nov odbor in napravil načrt za delo v bodočnosti. Na občnem zboru je govoril poslanec Vladimir Pušenjak.

GORNJIGRAD. V ponedeljek, 21. t. m. se je vršilo v Gornjemgradu zborovanje gospodarskih zadrug celega okraja, na katerem se je razpravljalo o centralizaciji blagovnega prometa in o drugih važnih vprašanjih. Govoril je med drugimi tudi poslanec Pušenjak in nam dal navodila za nadaljnje gospodarsko delo.